

Donderdag 20 februari sprak staatssecretaris Agnes van Ardenne (Ontwikkelingssamenwerking) bij de start van de campagne van het Wereldnatuurfonds voor behoud van de koralen.

Dames en heren,

Het is heel goed dat het Wereldnatuurfonds een actie start voor behoud van koraalriffen. Dit schokkende rapport zet de feiten op een rij. Koraalriffen zijn een kleurrijk wonder van de natuur en alleen al om die reden onze zorg meer dan waard. Ze zijn ook economisch onmisbaar voor miljoenen mensen in ontwikkelingslanden. Ook om die reden mogen de riffen niet verloren gaan.

Ik ben blij dat het Wereldnatuurfonds die samenhang tussen mens en natuur zo sterk belicht. Zeker, de mens is misschien wel de grootste bedreiging voor de natuurlijke rijkdom van de aarde. Het verlies van natuurlijke biodiversiteit is tegelijk ook een van de grootste bedreigingen voor het overleven van mensen. Strijd tegen armoede en strijd voor natuurbehoud gaan hand in hand.

Eeuwenlang hebben mensen in ontwikkelingslanden een bestaansbron gevonden in het koraal. Zij zijn ook in staat geweest het koraal duurzaam te gebruiken en te beschermen. Dat lukt steeds moeilijker. De bedreigingen? Bevolkingsgroei, armoede, vervuiling en klimaatverandering.

Koraalriffen zijn deel van een veel groter ecosysteem. Ze grenzen aan de onmetelijke oceanen. Samen met de mangroves en de zeegrasvelden zijn de riffen heel belangrijk als broedkamer. En als plek om op te groeien voor veel vissen en andere biodiversiteit van de oceanen.

Wij hebben ons de afgelopen jaren in ons ontwikkelingsbeleid toegelegd op behoud van de mangroves, net als koraalriffen een ernstig bedreigd ecosysteem. We hebben ook meer en meer oog gekregen voor de koralen. Op de grote conferentie over milieu en ontwikkeling vorig jaar september in Johannesburg is veel aandacht besteed aan oceanen.

We hebben de uitkomsten van Johannesburg vastgelegd in het actieplan Duurzame Daadkracht. We gaan bijvoorbeeld bijdragen aan een netwerk van beschermde mariene gebieden. Daar horen ook de koralen bij.

Voorlichting en onderwijsprogramma's voor duurzame visserij zijn noodzakelijk om ook de lokale bevolking bewust te maken van het belang van het koraal. Nu wordt nog te veel vernield door te vissen met dynamiet en cyanide. In een aantal van onze inspanningen richten we ons al op duurzaam beheer van het koraal. Zoals in de Sierra Madre in de Filippijnen. Daar worden duurzame landbouw en duurzame visserij gekoppeld aan het beheer van het reservaat en het koraal.

Het economisch belang van koraalriffen zit niet alleen in de visserij. Denk ook aan ecotoerisme. Dat kan een mooie bron van inkomsten zijn. Zolang het binnen de grenzen van de ecologische en sociale draagkracht blijft. Vervuiling van kuststreken en ecotoerisme gaan niet samen. Met het VN-Milieuprogramma UNEP ondersteunen wij een programma om dit soort vervuiling tegen te gaan: het Global Platform for Action for the Protection of the Marine Environment from Land-based activities.

Duurzame visserij, ecotoerisme, aanpak van vervuiling. Allemaal hard nodig, maar niet genoeg. Want een van de grootste dreigingen voor het koraal schuilt in veranderingen in klimaat. Een rijk land als Nederland heeft zelf geen koraal - behalve dan in Artis en de Overzeese delen van het Koninkrijk. We hebben - net als de andere rijke landen - wel de verantwoordelijkheid mee te werken aan de redding van de koralen. Op het derde Wereld Waterforum in Kyoto in maart zal ik de internationale aandacht hier opnieuw op vestigen.

Het koraal moet zijn kleur behouden. Ik werk er graag mee om van die campagne een succes te maken.